

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.10.12.
COM(2011) 641 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A
TANÁCSNAK**

**ELŐCSATLAKOZÁSI TÁMOGATÁSI ESZKÖZ (IPA)
FELÜLVIZSGÁLT TÖBBÉVES INDIKATÍV PÉNZÜGYI KERET A 2012-2013
KÖZÖTTI IDŐSZAKRA**

Bevezetés

Az előcsatlakozási támogatási eszköz (Instrument of Pre-Accession Assistance, a továbbiakban: IPA) vonatkozásában a többéves indikatív pénzügyi keretet úgy alakították ki, hogy információt nyújtson a Bizottság által az 1085/2006/EK IPA-rendelet 5. cikkével összhangban javasolt, átfogó IPA-keret indikatív lebontásáról. A többéves indikatív pénzügyi keret kapcsolódási pontként működik a bővítési csomag politikai kerete és a költségvetési eljárás között. Az egyes kedvezményezett országokra és a több kedvezményezettre irányuló programokhoz létrehozott többéves indikatív tervezési dokumentumok – amelyek révén az adott ország számára az előcsatlakozási támogatást nyújtják – figyelembe veszik majd a többéves indikatív pénzügyi keretben javasolt indikatív lebontást.

A többéves indikatív pénzügyi keret alapja a hároméves gördülő programozási ciklus. Rendes körülmények között a többéves indikatív pénzügyi keret az n ., $n+1$. és $n+2$. évre vonatkozóan az $n-2$. év utolsó negyedévében nyújtják be meg a bővítési csomag részeként, a csomagban meghatározott politikai prioritások javasolt pénzügyi vetületeként, a pénzügyi keretet figyelembe véve. Mivel a 2013. év az IPA utolsó költségvetési éve, ez a többéves indikatív pénzügyi keret csak a jelenlegi többéves pénzügyi keret utolsó két évére, vagyis a 2012–2013 időszakra előirányzott változásokat fedi le. Országoként és alkotóelemként tünteti fel az előcsatlakozási támogatási eszköz keretéből juttatott összegeket ezekre az évekre, mutatja továbbá a több kedvezményezettre irányuló programok kereteit és a támogatási kiadásokat.

Csakúgy, mint az elmúlt évek során, a többéves indikatív pénzügyi keretet az érintett országok jelenlegi helyzete alapján teszik közzé, tehát a pénzügyi keret ebben a szakaszban nem vetít előre semmiféle előzetes tanácsi határozatot a bővítési csomagban közzétett véleményekkel vagy bármely tagjelölt ország csatlakozásának várható időpontjával kapcsolatosan. Mint ilyen, tükrözi Montenegró megváltozott státuszát, mely 2010 decemberében vált tagjelölt orszaggá¹, valamint Horvátország 2013. július 1-jén várható csatlakozását. Amennyiben a jelenlegi többéves indikatív pénzügyi keretet következő, 2012 őszén esedékes éves felülvizsgálata előtt jelentős mértékben módosítani kell, a Bizottság megfelelő időben közzéteszi a módosított változatot.

Az előcsatlakozás általános politikai prioritásait a csatlakozási és európai partnerségekben, a haladásról szóló éves jelentésekben és a bővítési stratégiai dokumentumban határozzák meg, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak minden évben benyújtott bővítési csomag keretében.

Stratégiai pénzügyi programozás

1. A PÉNZESZKÖZÖK ELOSZTÁSA AZ ORSZÁGOK KÖZÖTT

A 2007. évi juttatások elosztásakor a Bizottság azon kötelezettségvállalásából indultak ki, hogy egyetlen kedvezményezett ország sem kaphat 2007-ben kevesebb támogatást, mint amennyit 2006-ban kapott, valamint hogy Bosznia-Hercegovina és Albánia ne kapjon kevesebb támogatást, mint amennyit 2004 és 2006 között átlagosan évente külön-külön

¹ Montenegró számára a III., a IV. és az V. alkotóelem megnyitása függ az 1085/2006/EK rendelet Bizottság által javasolt módosításának (COM(2011) 446., 2011. július 20.) Tanács és az Európai Parlament általi elfogadásától.

kaptak. Ez utóbbi azon alapult, hogy ezen országok támogatását előre, már 2004-ben meghatározták.

A 2008-ra és az azt követő évekre vonatkozó számadatokat a szükségletek és hatások becsléseként a múltban meghatározott, egy főre jutó juttatások alapján számolták ki. Ezen intézkedéssel szemben a jelenlegi pénzügyi keret során az egy főre számított szintek a Nyugat-Balkán potenciális tagjelölt országainak mindegyike esetében meghaladták a CARDS keretében 2004–2006-ban kapott, (2004. évi áron) 23 EUR-s fejenkénti átlagot. Az összegek általános, országok közötti lebontását tiszteletben tartották, Koszovó² kivételével, amely esetében megnövelték az IPA-finanszírozást. 2008-ban Koszovó számára az új alapoknak a koszovói stabilitás és fejlődés támogatása érdekében való szélesebb körű mobilizálásának részeként a költségvetési hatóság 60 millió EUR-t nyújtott. Ezt fel nem használt makroszintű pénzügyi támogatási előirányzatokból származó további 60 millió EUR-s átcsoportosítással egészítették ki. 2009-ben a 2008 júliusában megrendezett donorkonferenciát követően további 40 millió EUR-t kötöttek le.

Horvátország és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság mint tagjelölt országok számára (2004-es áron számítva) fejenként több mint 30 EUR-t különítettek el. Horvátország számára ezt a szintet tartják fenn az időszak alatt. Tekintettel Horvátország 2013. július 1-jei várható csatlakozására, az IPA keretében Horvátországra elkülönített juttatást az eredetileg tervezett összeg felére csökkentik, kivéve a vidékfejlesztést, amely területen a 2013. évi teljes allokációt a 2013. évre eredetileg tervezett szinten fogják tartani. A Bizottság, amint aláírásra kerül a csatlakozási szerződés, javaslatot fog benyújtani a 2013. évre vonatkozó pénzügyi keret felülvizsgálatára, a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló, 2006. május 17-i intézményközi megállapodás 29. pontjának megfelelően. Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság esetében az egy főre számított finanszírozás továbbra is nő, figyelembe véve a megfelelő közigazgatási intézmények kiépítéséhez – az ország méretétől függetlenül – szükséges finanszírozás minimális szintjét.

Montenegró esetében az egy főre számított finanszírozási szintek magasabbak, mint a lehetséges tagjelölt országok esetében, figyelembe véve a megfelelő közigazgatási intézményekhez – az ország méretétől függetlenül – szükséges finanszírozás minimális szintjét.

Törökország esetében – az ország méretét és felvevőképességét figyelembe véve – az egy főre jutó támogatás szintje fokozatosan növekszik a 2007–2013 közötti időszakban.

Izland kivételt képez a tagjelölt országok között, tekintettel arra, hogy az Európai Gazdasági Térségen keresztül összehangolta jogszabályait az uniós jogszabályokkal, valamint gazdasági és szociális fejlettségi szintje miatt. Emiatt megállapodás született arról, hogy az ország kizárólag a Bizottság által igazgatott I. alkotóelemből kap IPA-támogatást. A finanszírozás 2011-ben kezdődött és három évre terjed ki.

2. A PÉNZESZKÖZÖK ELOSZTÁSA AZ ALKOTÓELEMELK KÖZÖTT

IPA-támogatást az alkotóelemek szerinti következő öt területen nyújtanak: I. – Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés; II. – Határokon átnyúló együttműködés; III. – Regionális fejlesztés; IV. – Humán erőforrás-fejlesztés; valamint V. – Vidékfejlesztés.

² Az 1244/99 ENSZ BT határozat alapján.

Az I. alkotóelem – Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés – fedezi az összes intézményfejlesztési tevékenységet és a közösségi vívmányokhoz kapcsolódó beruházásokat; segítséget nyújt a kedvezményezett országoknak a közigazgatási és igazságügyi kapacitás kiépítéséhez, valamint – prioritás alapján – olyan együttműködési intézkedésekre irányul, amelyekre más alkotóelemek hatálya kifejezetten nem terjed ki.

A II. alkotóelem – Határokon átnyúló együttműködés – támogatja a határokon átnyúló tevékenységeket a kedvezményezett országok között, valamint a kedvezményezett országok és a tagállamok között; kiterjed az IPA-kedvezményezett részvételére az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) transznacionális együttműködési programjaiban, továbbá adott esetben az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz tengeri medencékre vonatkozó programjaiban való részvételükre is.

A III–V. alkotóelem csak a tagjelölt országok számára hozzáférhető, céljuk, hogy csatlakozásukig felkészítsék ezen országokat a strukturális alapok, a Kohéziós Alap és a vidékfejlesztési alapok programozására, végrehajtására és igazgatására, azáltal, hogy a külső segítségnyújtásra vonatkozóan meghatározott szabályok keretein belül a lehető legnagyobb mértékben közelítenek ezen alapok végrehajtási módszereihez. Különösen a III. alkotóelem – Regionális fejlesztés – igyekszik a lehető legteljesebb mértékig követni az ERFA-t és a Kohéziós Alapot. A IV. alkotóelem – Humán erőforrás-fejlesztés – az európai foglalkoztatási stratégia keretében az Európai Szociális Alapra készíti fel a tagjelölt országokat. Az V. alkotóelem – Vidékfejlesztés – segítséget nyújt a tagjelölt országok számára a csatlakozást követő uniós finanszírozású vidékfejlesztési programokra való felkészülésben azáltal, hogy olyan rendszereken keresztül valósít meg előcsatlakozási támogatást, amelyek a lehető leginkább hasonlítanak a csatlakozás után szükséges rendszerekhez.

A juttatások alkotóelemek közötti elosztásának meghatározásakor kellő figyelmet fordítottak a jelenlegi tagjelölt országok decentralizált igazgatási rendszereinek – a III., IV. és V. alkotóelem végrehajtásához szükséges – felkészültségére, valamint a II. alkotóelem – azaz a tagállamokkal való határokon átnyúló együttműködés – finanszírozására irányuló igényre, hogy az megegyezzen az 1b. fejezetből származó ERFA-finanszírozás összegével.

3. EGYÉB JUTTATÁSOK

Támogatási kiadások

Ez a keret fedezi az IPA végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó igazgatási költségeket.

A több kedvezményezettre irányuló programok juttatásai

Az I. alkotóelemnek megfelelően a több kedvezményezettre irányuló programok célja a nemzeti programok kiegészítése, valamint a Nyugat-Balkán országaival és Törökországgal fenntartott többoldalú kapcsolatok megerősítése. A stratégia középpontjában a térség európai integrációja és stabilitása szempontjából létfontosságúnak ítélt területek és az országok együttműködését igénylő ügyek állnak. E keret biztosít finanszírozást a regionális hatást kifejtő programok számára, illetve olyan programoknak, amelyek méret- vagy választékgazdaságosságból adódó előnyökkel járhatnak, amennyiben e programokat több kedvezményezett országban horizontálisan hajtják végre.

A több kedvezményezettre irányuló programok többek között a Regionális Közigazgatási Képzési Központot, a Közép-európai Szabadkereskedelmi Megállapodást (CEFTA), a

Regionális Együttműködési Tanácsot (RCC), a szervezett bűnözés elleni küzdelmet, az ERASMUS-ösztöndíjakat és a felsőoktatást támogatják. Alapul szolgálnak továbbá a civil társadalmi eszközhöz, amely ötvözi a nemzeti és a több kedvezményezettre irányuló IPA-programok forrásait. A nyugat-balkáni országok, Törökország és Izland intézményfejlesztéséhez a TAIEX eszköz nyújt támogatást, valamint rendelkezésre állnak juttatások a regionális és nemzeti programok ellenőrzéséhez és értékeléséhez, továbbá tájékoztatási és kommunikációs tevékenységekhez. A regionális és horizontális juttatások jelentős része továbbra is a kkv-kkel, az energiahatékonysággal és az infrastruktúrafejlesztéssel kapcsolatos beruházási igények támogatására irányul, amelyeket az Európai Beruházási Bankkal és más nemzetközi pénzügyi szervezetekkel szorosan együttműködve valósítanak meg. E támogatást a nyugat-balkáni beruházási keret révén koordinálják, melyet 2009 végén hoztak létre és célja az, hogy javítsa a Nyugat-Balkán országaiban aktív szerepet vállaló donorok és nemzetközi pénzügyi szervezetek közötti koordinációt és együttműködést. 2010-től kezdődően a végrehajtás megkönnyítése érdekében a II. alkotóelem egy részét – nevezetesen az ERFA „Mediterrán térség” és „Délkelet-Európa” transznacionális együttműködési programjaiban való részvételt – szintén több kedvezményezett bevonásával hajtják végre.

A szám adatok ismertetése

A következő táblázatban a fenti adatok *folyó áron* és *euróban* kifejezve található meg. Országonként és alkotóelemenként, valamint a több kedvezményezettre irányuló programokra és a támogatási kiadásokra lebontva mutatja ki a juttatásokat. Referenciaként az előző évekre vonatkozó kötelezettségvállalási szám adatok, valamint a 2011-re vonatkozó aktualizált szám adatok is fel vannak tüntetve.

Felülvizsgált többéves indikatív pénzügyi keret: az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) keretének lebontása a 2012 és 2013 közötti időszakra országokként és alkotóelemként

Alkotóelem	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Tagjelölt országok</i>							
HORVÁTORSZÁG							
<i>Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés</i>	49,611,775	45,374,274	45,601,430	39,483,458	39,959,128	39,969,161	19,256,943
<i>Határokon átnyúló együttműködés</i>	9,688,225	14,725,726	15,898,570	15,601,136	15,869,158	16,442,542	8,499,192
<i>Regionális fejlesztés</i>	45,050,000	47,600,000	49,700,000	56,800,000	58,200,000	57,578,127	31,000,000
<i>Humán erőforrás-fejlesztés</i>	11,377,000	12,700,000	14,200,000	15,700,000	16,000,000	16,040,000	9,000,000
<i>Vidékfejlesztés</i>	25,500,000	25,600,000	25,800,000	26,000,000	26,500,000	26,151,182	27,700,000
ÖSSZESEN	141,227,000	146,000,000	151,200,000	153,584,594	156,528,286	156,181,012	95,456,135³
MACEDÓNIA VOLT JUGOSZLÁV KÖZTÁRSASÁG							
<i>Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés</i>	41,641,613	41,122,001	39,310,500	36,917,068	28,803,410	27,209,161	27,941,228
<i>Határokon átnyúló együttműködés</i>	4,158,387	4,077,999	4,371,501	4,467,526	5,124,876	5,033,373	5,243,041
<i>Regionális fejlesztés</i>	7,400,000	12,300,000	20,800,000	29,400,000	39,300,000	41038532	51,800,000
<i>Humán erőforrás-fejlesztés</i>	3,200,000	6,000,000	7,100,000	8,400,000	8,800,000	10,380,000	11,200,000
<i>Vidékfejlesztés</i>	2,100,000	6,700,000	10,200,000	12,500,000	16,000,000	18,221,815	21,028,000
ÖSSZESEN	58,500,000	70,200,000	81,782,001	91,684,594	98,028,286	101,882,881	117,212,269

³ Az I. és a IV. alkotóelemek 2013. évi eredeti allokációjának 50 %-a és az V. alkotóelem eredeti allokációjának 100 %-a.

<i>Alkotóelem</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
<i>IZLAND</i>							
<i>Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés</i>					<i>12,000,000</i>	<i>12,000,000</i>	<i>6,000,000</i>
<i>ÖSSZESEN</i>					<i>12,000,000</i>	<i>12,000,000</i>	<i>6,000,000</i>
<i>MONTENEGRÓ</i>							
<i>Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés</i>	<i>27,490,504</i>	<i>28,112,552</i>	<i>29,832,179⁴</i>	<i>29,838,823</i>	<i>29,843,599</i>	<i>16,346,471</i>	<i>5,238,958</i>
<i>Határokon átnyúló együttműködés</i>	<i>3,909,496</i>	<i>4,487,448</i>	<i>4,667,821</i>	<i>3,682,690</i>	<i>4,310,344</i>	<i>4,588,551</i>	<i>4,418,687</i>
<i>Regionális fejlesztés</i>						<i>8,000,000</i>	<i>15,200,000</i>
<i>Humán erőforrás-fejlesztés</i>						<i>2,800,000</i>	<i>2,957,077</i>
<i>Vidékfejlesztés</i>						<i>3,300,000</i>	<i>7,600,000</i>
<i>ÖSSZESEN</i>	<i>31,400,000</i>	<i>32,600,000</i>	<i>34,500,000</i>	<i>33,521,513</i>	<i>34,153,943</i>	<i>35,035,022</i>	<i>35,414,722</i>

⁴ Beleértve a korábbi programok keretében visszafizetett további 1,2 millió EUR összeget.

TÖRÖKORSZÁG							
<i>Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés</i>	256,702,720	256,125,297	239,550,810	217,809,826	231,268,023	227,499,161	246,281,891
<i>Határokon átnyúló együttműködés</i>	2,097,280	2,874,709	3,049,190	3,090,174	5,131,977	2,174,617	2,218,109
<i>Regionális fejlesztés</i>	167,500,000	173,800,000	182,700,000	238,100,000	293,400,000	356,836,341	378,000,000
<i>Humán erőforrás-fejlesztés</i>	50,200,000	52,900,000	55,600,000	63,400,000	77,600,000	83,930,000	96,000,000
<i>Vidékfejlesztés</i>	20,700,000	53,000,000	85,500,000	131,300,000	172,500,000	189,785,003	213,000,000
ÖSSZESEN	497,200,000	538,700,006	566,400,000	653,700,000	779,900,000	860,225,122	935,500,000
<i>Potenciális tagjelölt országok</i>							
ALBÁNIA							
<i>Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés</i>	54,318,790	65,237,756⁵	71,360,000	84,200,000⁶	84,301,650	84,290,995	87,446,037
<i>Határokon átnyúló együttműködés</i>	6,681,210	8,582,244	9,822,921	9,973,173	10,126,636	10,283,169	10,666,232
ÖSSZESEN	61,000,000	73,820,000	81,182,921	94,173,173	94,428,286	94,574,164	98,112,269

⁵ Beleértve a korábbi programok keretében visszafizetett további 3,12 millió EUR összeget.

⁶ Beleértve a korábbi programok keretében visszafizetett további 1,5 millió EUR összeget.

BOSZNIA-HERCEGOVINA							
<i>Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés</i>	58,136,394	69,854,783	83,900,000	100,688,099	102,681,861	102,670,995	106,870,228
<i>Határokon átnyúló együttműködés</i>	3,963,606	4,945,217	5,207,746	4,696,495	4,746,425	5,197,353	4,942,041
ÖSSZESEN	62,100,000	74,800,000	89,107,746	105,384,594	107,428,286	107,868,348	111,812,269

SZERBIA							
<i>Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés</i>	181,496,352	179,441,314	182,551,643	186,206,679	190,556,810	190,000,995	203,101,005
<i>Határokon átnyúló együttműködés</i>	8,203,648	11,458,686	12,248,357	11,751,753	11,322,790	12,097,244	11,630,694
ÖSSZESEN	189,700,000	190,900,000	194,800,000	197,958,432	201,879,600	202,098,239	214,731,699

KOSZOVÓ							
<i>Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés</i>	68,300,000	184,700,000	106,100,000	66,100,000	66,900,000	65,870,995	70,712,269
<i>Határokon átnyúló együttműködés</i>	0	0	0	1,200,000	1,800,000	2,929,148	2,987,731
ÖSSZESEN	68,300,000	184,700,000	106,100,000	67,300,000	68,700,000	68,800,143	73,700,000

Alkotóelem	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ORSZÁGPROGRAMOK ÖSSZESEN							
	1,109,427,000	1,311,720,006	1,305,072,668	1,397,306,900	1,553,046,687	1,638,664,931	1,687,939,363

TÖBB KEDVEZMÉNYEZETRE IRÁNYULÓ PROGRAMOK							
<i>Átmeneti támogatás és intézményfejlesztés</i>	129571000 ⁷	137,736,644 ⁸	188,867,536 ⁹	141,706,551 ¹⁰	186,269,100	176,246,613	177,845,477
<i>Határokon átnyúló együttműködés</i>	0	0	0	4,921,679	5,293,313	5,672,378	6,059,026
TÁMOGATÁSI KIADÁSOK							
	44,793,000	51,950,000	47,648,000	47,393,000	52,183,900	55,410,600	84,500,000
VÉGÖSSZEG							
	1,263,200,000	1,501,406,650	1,541,588,204	1,591,328,130	1,796,793,000	1,875,994,522	1,956,343,866

A szám adatok euróban, folyó árakon vannak megadva.

⁷ Beleértve a korábbi programok keretében visszafizetett további 20,6 millió EUR összeget.

⁸ Beleértve a korábbi programok keretében visszafizetett további 2,0 millió EUR összeget.

⁹ Beleértve a korábbi programok keretében visszafizetett további 22,8 millió EUR összeget.

¹⁰ Ez 29 millió EUR összegű csökkenést tartalmaz az élelmezésbiztonsági eszköz javára, amely 2011-ben (14 millió EUR), 2012-ben (6 millió EUR) és 2013-ban (9 millió EUR) kerül visszafizetésre. Az ezekben az években visszafizetett összeget Izland számára különítik el. Ez a szám adat tartalmazza a korábbi programok keretében visszafizetett további 2,7 millió EUR összeget is.